

HELIÉRMÉRENYEI

NAPJA

Elfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1.
—gyes szám: hétköznap 2 f. Vasárnap 4 f.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Baranyai Lajos.

A CSODAVÁR

eleste kétségkívül még mindig erősen szorítja össze a szívet, bánatot ültet az arcra, nyugtalanságot korbácsol a lélekben. Hazugság volna tagadni. Bizony ugyan. Egy nagy „mi lesz” kérdés most minden ember, stratégia valamennyi s jósol. Rosszat, rosszabbat, legrosszabbat. Olyan is van, aki azért nem fekete szemüveges, hanem továbbra is laikus marad, s bizalommal várja a jövőt. Nem jósol, nem következtet, nem tiportat el mindent az oroszsal, sem Bécsbe, sem Budapestre nem vezényelteti őket, hanem azt mondja: ez a hadsereg dolga, bízzuk csak rá.

És tényleg mi, nem katonák, nem hadvezetők más következtetést vonjunk le Przemysl sorsából, amely minden embernek szíve mélyébe markolt.

A csodavár eleste adja tudtára mindenkinek, hogy nekünk most háborunk van. Kemény háborunk, létháborunk, amelyből mindenkinek ki kell vennie a részét. Mert sajnos a háboru nyolcadik hónapjában még sokan vannak azok, akik a háborút nem az áldozatok, hanem a haszon idejének tekintik. Akik, mivel legközelebbiek nem vérzenek a csatatéren, a boldog nyugalom vígságában élik napjaikat. Az a sok dinom-dánom, kávéházi mulatozás, az a sok háborus panama, az a rettenetes kiuzsorázás mondja, hogy így van. Hogy sokan nem vesznek tudomást testvéreink pataként folyó vérérről, a harcok borzalmas túsairól. Hogy sokan ezt az időt tekintik a legjobb zavarosnak, amelyből lapátolni lehet a piszkos vagyont.

Ideje volna már, ha az ilyen

przemisli megdöbbenés ezekre is hatással lenne, ne egy napra, két napra, ne csak addig, amíg ismét panama kínálkozik, vagy egy kis zsarolás.

A hősiezen küzdött vár tragikumá legalább ezt eredményezné. De hát persze botból borotva nem szokott lenni. Sajnos nem.

A világháború.

A tudósítások nagy részét még mindig Przemysl foglalja le, jóllehet újabb részletek nincsenek, s nem is tudhatók meg egyhamar, mert a várórség orosz fogságba került. Úgy a katonai mint a hivatalos körök a dicséret legszebb hangján emlékeznek meg Kusmanek tábornokról és a védőseregről, amely vezérével együtt a hősök bámulatra méltó példáját adta.

A Kárpátokban hevesen folynak a harcok. Most minden ember szeme odafigyel, mert tudja, hogy a döntő küzdelem ott játszódik le. Még mindig az orosz a támadófél és mi védekezőkünk. Erős védekezésünk azonban valószínű támadás, amely minden alkalommal érzékeny veszteségeket okoz ellenfelünknek. Legutóbb Uzsoknál és Viszkovnál mutattuk meg, hogy milyen a magyar katona védekezése.

A kelet-németországi látogatás, amint már említettük, ismét nem sikerült, sőt ugyancsak kivertek az orosz német földről, hanem saját hazájában is tovább üldözték s olyan területet szállták meg a németek, amire a memeli kirándulásakor egyáltalában nem számítottak az oroszok. A memeli kirándulás katonai szempontból nem volt fontos, nyugtalanítás volt a célja, no meg barbár rekvirálás a falvakban, de drágán

fizettek érte. A németek már csak így szoktak elbánni az atyuska embereivel. Elfoglalták Russisch Krottingent és az oroszok által elhurcolt több mint 3000 német lakost kiszabadították. A mi seregeink pedig az újabb kárpáti harcokban csaknem négyezer oroszot ejtettek fogságba.

Csernovitz körül a szövetséges seregek már napok óta támadnak. A támadás két oldalról érte az oroszokat, akik elkeseredett harc után kénytelenek voltak megfutamodni.

A franciákat a balszerencse továbbra is üldözi. Támadnak szokás szerint. Légi támadással is próbálkoztak, az is csütörtököt mondott. Összente felett jelentek meg s németek helyett belgákat öltek meg.

A német tengeralfjárók tegnap ismét két angol gőzöst küldtek a tenger fenekére. És ez így megy nap-nap után. Az angolok már szemmel láthatólag idegeskedni kezdenek.

Az angol-francia flottá nagy veszteségei után egy időre beszüntette a Darnanellák bombázását. Allitóltag most újból megkezdik az akciót s a megsérült hajóit kijavítja, amelyek most Lemnosz szigete mellett vesztegelnek.

Szerbia újabb nagyobb kölcsönt szándékozik felvenni egészségügyi ügyeinek rendezésére, mert anyagi eszközök hiányában a nagymérvű járványok ellen nem tud védekezni.

Gabona- és lisztkészletek bejelentésének pótlása.

A gabona- és lisztkészletek bejelentése tárgyában a földmívelési miniszter a legtöbb megjelent kormányrendeletre való hivatkozással fölhívta az alispánokat és polgármestereket, hogy a legkiterjedtebb módon hívják fel a közönséget az eddig be nem jelentett készletek bejelentésére.

A bejelentés utólagos pótlására három napot tűz ki a miniszter, azzal a megjegyzéssel, hogy a fölhívástól a bejelentési határidő megkezdéséig nyolc napi időköznek kell lenni. Aki a fölhívásnak nem engedelmesskedik, két hónapra elzárhatják és azonkívül az elrejtett készletet közcélokra elkoboztatják.

Hindenburg-ezredének veszteségei.

Halottak és sebesültek.

S = sebesült, mh => meghalt.

Tisztek:

Babai János főh 3szd s, Guteanu Silvius szds 5szd hm, Gallauer Adaibert főh 14szd s, Györi-Nagy Ernő hbdjelölt 3szd s, Igert Gyula Frigyes hdgy 4szd s, Korhoffer Alfons szds 8szd s, Luffert Géza szds 14szd s, Máthé Ödön hdgy 16szd s, Mattanovich Lajos zls 8szd s, Mitter Richard hbdjelölt 14sz s, Nadhera Gyula szcs 15szd s, Rajki István hbdjelölt 4szd s, Reiningger Árpád hbdjelölt 14szd s, Szabó László t hdgy 3szd s, Szobissiek Gyula hdgy 5szd s, Trunkó Jenő szds Igépfoszt s, Wiener János t hdgy 69gye 16szd s.

Legénység:

Ács József 5szd s, Adorján Ferenc 2szd s, Ágocs Imre 14szd s, Alföldi József 5szd s, Alkajer István 2szd s, Altmann János 6szd s, Ambros-Bognár János 4szd s, Antunovits Dániel 6szd s, Apaceller Márton 14szd s, Apáthi László 6szd s.

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék fehér és színes zsinór barchetból szőnyeg, takaró, paplan, kanavászon, lepedő, abrosz, törülköző stb. olcsó szabott árak mellett.

Előzetes jelentés!

PÉNTEKEN:

AZ APOLLÓBAN

SZOMBATON:

Szenzációs detektívdráma
3 fejeletben.

Világhírű Conan Doyle-ciklus I. sorozata

A SATAN KUTYAJA.

Rendes helyárok.

Apokrer Ferenc 16szd s, Aspóth Sándor 3szd s, Aspóth Lajos 5szd s, Asztalos Igác 5szd s, Auer István 8szd s, Babonics György 2szd s, Bach József 3szd s, Bäckér István gépfoszt 's, Bajnár István 14szd s, Bakai János 13szd s, Bakí György 5szd s, Baki János 13szd s, Bakra István 4szd s, Bakurecz György 1szd s, Balaski Lajos 6szd s, Balazs József 14szd s, Balázsi József 15szd s, Balog Ferenc 5szd s, Balog János 2szd s, Balog István 8szd s, Baloskó János 5szd mh, Bán A. 8szd s, Bandl Antal 8szd s, Bankó István 16szd s, Barabás Pál 14szd s, Bárány Lajos 4szd s, Bardon István 16szd s, Batai János 8szd s, Batori András 3szd s, Behesi József 4szd s, Bédi Sándor s, Bédi István 16szd s, Bedő József 3szd mh, Bélyey Sándor 14szd s, Bencze József 6szd s, Bencsik István 5szd s, Bencze Gyula 6szd mh, Bencze István 8szd s, Bende Sándor pt 5szd s, Benedickt János 6szd s, Benke István 14szd s, Benkes Lajos 5szd s, Bényi Ferenc 16szd mh, Bereczky Zoltán 13szd s, Berényi János 14szd mh, Berki István 14szd s, Bernáth Gyula szkv 4szd s, Berta Ferenc 3szd s, Berta János 2szd s, Bertók János 13szd s, Bertók Mihály 5szd s, Besser József 4szd s, Beszer Ferenc 6szd s, Biber József tőrzsórn 5szd s, Bill István 8szd s, Bük József 15szd s, Biró István 16szd s, Böcs Mihály szkv 8szd s, Bóde János 6szd s, Boder József 3szd s, Bodri Mihály 6szd s, Bognár Imre szkv 6szd s, Bognár János szkv 14szd s, Bognár Lajos 14szd s, Bognár Pál 5szd s, Bokor József pt 2szd s, Bokor Mihály 6szd s, Bölcsföldi Sándor 2szd s, Boros János 2szd s, Borda József 6szd s, Bordács István 14szd s, Bordos József 13szd s,

Boros József 8szd s, Boros István 4szd mh, Bors János 4szd s, Bors János 14szd s, Botka Mihály 16szd s, Bottyán József 1szd s, Braun József 16szd s, Bozsóki János gépfoszt, s, Bozsóki János 4szd s, Brandt János 6szd s, Breszneczi Ferenc 13szd mh, Brief Jakab 2szd s, Bris István 2szd mh, Brodák András 6szd s, Brundbauer János 14szd s, Bublik János 4szd s, Buchholz Jakab 3szd s, Bucsi Sándor 3szd s, Buda János 6szd s, Bulat Mihály 16szd s, Burján Imre 13szd s, Burlovics Antal 6szd s, Bus Lajos 6szd s, Buvári Mátyás 1szd s, Csákvári János 13szd s, Csapkovics Géza 6szd s, Csapó János 6szd s, Csapó János 16szd s, Csapó József 14szd s, Cseh József 16szd s, Cseh-Simon József 5szd mh, Csér Lajos 5szd mh, Cserna László 6szd s, Csernyák András 14szd s, Csestetz Mihály 5szd s, Csider Gábor 1szd s, Csincsá István 14szd s, Csirkos István 4szd s, Csizmadia János 15szd s, Csögör János 5szd s, Csordás István 16szd s, Csörgei János 14szd s, Czaneke József 15szd s, Czeglér Izidor 3szd s, Zeiner Antal 13szd s, Czobor János 14szd s, Gzotner József 5szd s, Dandó József 4szd s, David István 8szd s, Decsi György 6szd s, Decsi János 8szd s, Dékán István 6szd s, Dénes József 6szd s, Disznósi István 13szd mh, Dobias Ferenc 2szd s, Dobos Mátyás 4szd s, Dobrovics Ferenc 8szd s, Dobrovits István s, Dohóczki Andor 6szd s, Dotmány István 5szd s, Dömötör József 6szd s, Draháta János 4szd mh, Drevenka János 16szd mh, Druhopolcsik József 6szd s, Dudás Mihály 6szd s, Eger-Fülöp 3szd s, Endrőcz József 8szd s, Engel Henrik 6szd mh, Erdélyi János 13szd mh, Erős Sándor 3szd s.

(Folyt. köv.)

Katonák szabadságolása a mezőgazdasági munkákra.

A legénységnek a tavaszi vetési és szőlőművelési munkálatokra tervezett szabadságolása a március elején uralkodott téli időjárás miatt bizonytalan időre elhalasztottat.

Időközben az időjárás javulása következtében elrendelték, hogy a katonái (hadtest) parancsnokai a vármegyék alispánjaival egyetértéssel állapítsák meg, hogy az illeto vidékről való legénység mely időtől kezdve szabadságoltassék.

Az egyes megyék alispánjait pedig utasították, hogy a területükön levő gazdasági egységekkel, esetleg a törvényhatósági városok gazdasági egyesületeivel is lépjenek érintkezésbe és ezek kívánásainak figyelembevételével tegyék meg javaslatukat.

Ily módon legjobban lesz elérhető, hogy a legénység az illeto vidékek éghajlati és gazdasági viszonyainak figyelembevételével megállapított időben kapjon szabadságot.

A szabadság kezdetét az illeto törvényhatóságok területén közhírré fogják tenni.

A sebesült hősökért.

A Vöröskereszt pályaudvari ki- rendeltséghez újabb a következő élelmiszerajándékok érkeztek a harc- térről s idegen kórházakból megjövö sebesült katonák számára:

Sárszentmiklós 73 tojás, 5 kgr. hus, 10 kgr. liszt, 25 kgr. burgonya, 10 kgr. bab, 3 zsák paradicsom.

Zámoly. (Negyedszer.) Biró Mihály piébanos és Özv. Zach József né áradozásai révén: 14 kgr. hus, 52 kgr. zsir, 546 tojás, 32 kgr. mák, 569 kgr. savanyu káposzta, aszálék.

Erlény. (Tolnam.) Fetter Gyula piébanos és Bertics Pál főjegyző néme nagy áradozásai révén érkezett: 561 kgr. liszt, 243 kgr. bab, 36 kgr. lencse 19 q burgonya, 97 kgr. hus, 52 kgr. zsir, 546 tojás, 32 kgr. mák, 569 kgr. savanyu káposzta.

Istimér. (Harmadszor.) Sterbecky Vince piébanos, Halmos Alajos jegyző, Süle Lajos k. tanító és a község eljáráóságának lelkes támogatásával: 19 kgr. hus, 14 kgr. zsir, 580 tojás, 80 kgr. liszt, 187 kgr. bab, 5 zsák burgonya, 20 db. kenyér, 2 tyúk, 1 zsák zöldség, 26 kgr. szappan, 20 kgr. dara, 3 zsák káposzta, aszálék, turó, vaj, máj, dió, lekvár, lencse, 3 párna.

Jenő. Koller Gyula-főtanító támogatásával: 5 zsák burgonya, 1 zsák bab, 1 zsák liszt, 4 kenyér 1½ kgr. zsir, 242 tojás, aszálék, mák.

Seregélyes (Ötödösör.) Lakner György jegyző és Debrecenyi Gyula piébanos lelkes közreműködésével: 19 kgr. liszt, 80 kgr. bab, 98 kgr. burgonya, 9½ kenyér, 2 tyúk, 1 kosár fánk, cigaretta, befőtt és 730 K.

A multban és a jelenben.

Ita: Aggteleki (Ullein) Ferenc.

Midőn megfigyeltem a mai világot külső és belső alakulataiban, megjelenésében, etikai és erkölcsi értékében, sulyában: lelkem akaratlanul is visszazáll a multba és kipattanik az éles ellentét mult és jelen között.

Tudja Isten, — én szívesen elmerengek a mult tisztultabb égboltozatán, ha ezek a perspektivák a reneszánszba vezetnek és poetikus szépségükkel és plasztikus körvonalakkal; semmint multok a jelen kepeinél; bár ezekben, stiliusban, kialakulásban és az élet megrajzolásában közvetlenebbek, könnyebben áttekinthetők, megérthetők, megközelíthetők.

Nem azért tűnik fel nekem szebbnek a mult, mintha abból egyszerre átültötöttem volna a jelenbe és így a közbeeső idő átalakító processzusai nem a szemem előtt játszódhat volna le és így az újság, a nem ismerés, a szokatlan benyomása unatná lelkemet.

Nem! Hisz az idő futásával haladnak én is, átéltem a további mozgás percnyi skáláját, együtt öregedtem az idővel, és asszimiláltam annak hatásai alatt. Tehát nem élek egy ismeretlen, egy idegenszerű világ mozgási körében. És mégis! ...

Mondhatná valaki, hogy ezért kedvesebb nekem a mult, mert azon időhöz fűződik ifjuságom minden kellemes emléke, az élet himpora, s mindama ezernyi kellemesség, mely az ifju lelket fölemeli, szentimentálisá, mámorossá teszi, s mondhatnám a boldogság örületébe ringatja át.

Igaz! Azóta leszaladt az élet orsóján harminc kemény esztendő, két ember vállára illő teherrel, megpróbáltatással; de akik személyesen ismernek, megmondhatnák, hogy ötvenhárom évem dacára is megőriztem ifju kedélyemet, hogy a mindennapi élet, a létentartás nagy gondjai egy virágzálat sem tapostak le lelkemben, — hogy ép oly gyönyörrel szemlélem ma is, mint ifju koromban a napugaras eget, mint a mily szent csodálkozással állók meg egy mezei virág előtt és ép oly áhítatos érzés ring át lelkemben, ha egy imára kulcsolt kezet látok, mint mikor a nőben a lilium oltrárát tudom, vagy csak sejtem is.

És mégis! ...
Igaz, hogy a természet nem hullatta el szépségeit; törvényei ugyanazok: a nap ébredése és lealvása, a melázó hold mennyasszonyfátyola, a csillagok szemjátéka, a pacsirta dala, a fülemile zokogása, a leánysziv ébredése és a virágok pehelybontása, — minden a régi mód, a régi törvények és színvonalak szerint történnek.

Csak az emberek változtak meg.

A városi élet ridegségéről szóani sem érdemes. Itt az emberek laz asztalkákhoz kötött kávéházi étellel megölték a társulást, a páriarális életet. És hogy itt ilyenek az emberek, azt nem is lehet csodálni. Hisz a magas házaktól nem látnak eget, napot, sugarat, csillagot, — a süketítő zsvajtól nem hallanak madárdalt, a koromtól, füsttől nem jutnak jó levegőköz, — a tömegből nem látják az embert, az anyagtól a-lelket; a drága élet és az örületes flanc bevontta, önzővé, — a lenézettség ostobán gögössé teszi őket.

Amit ők nem látnak, nem élnék: a természet közvetlen szemlézése imádkozni és szeretni tanít, — a napugár virágot fakaszt és lelket emel, kedélyt szivárványoz, — a színek keveredése, sokfélesége gyönyörűsíti, — az estnek néma csendje, a csillagok ringatja a te- litett lelket, — és a falusi életben az egymásra iránttaltság közelebb hozza az embereket és társulásra készíti. Ez hiányzik a városnál.

Talán ha valaki hirtelen rosszul lesz: — mindenki öszszeszalad és tehettséghez mérten iparkodik a beteg szenvedéseit enyhíteni; városi ember közönyösen meg- el melletté és még jó, ha a mentőket értesíti. Talán emberszeretettel, városban hivatalból segítenek az embereken.

Azért ma már a falusi élet sem az, ami volt. Össze sem lehet hasonlítani. A falvakban, ahol a természet ölen nevelődve, gazdag levegőt sziva, a föld gyümölcsét első kézből, magától az anyaföldtől véve kéhez, magunkba vittük és verünkbe, lekünnék dolgoztuk át a természet gazdag adományait; a madarak dalos, csicsérgő kedvét, az égneke áttetsző auráját, a buzakalászt, a gerezd-levét, a virág illatát, — és mindent a mit a természet pazar kézzel önt a szabad élet zöldfüves asztalára ... mindez ma már falun is a multté — itt is átguródott az élet. A vendégszerető, a mosolygó, a kacagó mult átváltozott a zsurugi, a megvénült a megráncosodott, reumas, blazirt jelenné. Az élet, a fényzős élet tette ily gondterhesé, ily szegényé az életet.

A szegénység veszedekést vált ki a családi életben és elszigeteltséget a társadalomban.

Ezért mereng az én lelkem szívesebben a multon.

Akkor még rózsárt termelt a leányarc; ma rizspórt és festéket. Akkor a férfierevények izmok és bátorságot neveltek; ma a kávéházi élet sápadt, térdben roskadozó invalidusokat, elzártt férfi- parodiákat ad. (Újabban én visszacsúszok az erős sportolás sokat enyhített.

Igaz, hogy a multban a társul-

Pusztavám. Fülöp János jegyző, Bardon István, kath. és Kotsch Mihály ev. lelkész, Heltay Árpád kereskedő, Velinczky Lászlóné tanítónő lelkes tevékenysége folytán: 40 kgr. hus, 35 kgr. zsír, 3 q. bab, 80 kgr. liszt, 15 zsák burgonya, 10 kgr. lencse, 10 liter bor, 3 kgr. tőpörtyű, cukor, dara, sósorszesz, harvma és 480 tojás.

Érd. (Mádször) 10 kgr. hus, 25 kgr. bab, 8 kgr. liszt, 15 kgr. burgonya, 86 tojás, narancs, citrom, lekvár, szappan, paradicsom.

Budapest. Blau Arnoldé ajándéka: 19 kgr. narancs.

Tarnóca-pusztá. Willinek Vilma ajándéka: 100 tojás.

Tokaj. Vecsey-Oláh Miklós ajándéka: 4 üveg szamorodni.

Csór. Basch Adolf: 20 liter tej, Sárpenlele. Bozókí Sándorné ajándéka: zsír, tojás tej.

Folyt. köv.

HIREK.

Napló.

Diákok kerültek a sor alá. Ott hagyták az iskola padjait, amelyekben már hét-nyolc éve görnyedtek s a sorozóbizottság elé álltak. Örömmel, jókedvvel, büszkeséggel, már amint magyar ifjúhoz illik. Alkalmas — az első. Alkalmas — a második A harmadik. A tizedik. Talán éppen a tizenegyedik és a következő volt a nem alkalmas. Általános gyengeség, szűk mell — mondja az orvos. A diák elpirul s nekiáll a mondókájának. Kérem vegyenek be, katona akarok lenni. En sem maradhatok itthon. Nekem is mennem kell. Most már az ezredes szól: Bravó, akkor alkalmas. — Elestett Przemysl vára. A leújtó hír a hadikórházakba is elkerül. Egy ideig szótlanul fekszenek a sebesültek. Majd az egyik, — a másik felkel az ágyból s jelentkezik az orvosnál. Doktor ur, sebem már eléggé gyógyult. Nem

gás; választékossabb, keresettebb, tehát kevésbé volt természetes, mint most. Igaz, hogy a nőket megnagyásgolták és a legérdekesebb körökben is még a legbensőbb tisztelet tárgyai, szinte egy szent fogalom voltak.

Ma mindez simábban megy. Ma Jucikám, Elzikém, Mancikám, sőt éretlen gyerkőcök ajkáról patanik le az icikém-picikém-féle pajtáskodás és szemtelenkedő tónus és kértelműség, sőt ennél is több.

Es minderre sok kedves mama azt mondja, hogy ez a természetes, ez a modern. De ha a mamák hallanak, hogy a mai fiatalok hogyan nyilatkoznak általában és különösen egyes szembevaló leánykáról, akkor, nagy szabadelvűségök mellett is úgy találják, hogy ez egy kicsit mégis sok a természetből, ez már ruhátlan modor, ez az állat beszéde, az állat természetessége.

Hova beszéltek! Hisz a mai örületes divat és tapadó, simuló női nevelés mellett egyenesen kihívják a fiatal emberek megvető kritikáját. És elvégre ez mégis csak az anyákon mulik. Ma, a táncoló párok úgy festenek, mint az eggyé nőt ikrek egy közös törzessel, két láb és két fejfel.

Hát lehet ebben a táncmodorokban az állatemberre nézve zsb. básztoán kellemes érzés; de egy

várhatok tovább, engedjen a harctérre. Mennem kell. Elestett Przemysl.

Igy történt mindkettő szóról-szóra. Itt történt Szekesfehérvárott. Ezek a megható esetek másutt is voltak. Nincs kétség benne.

Következtessünk belőle? Minek? Hisz mindenki tudja, hogy miért mondtuk el.

— **Jön a gyűjtőkocsi.** A harcoló katonák és a szűkölködők számára gyűjtő kocsit a következő sorrendben járja be a város területét: folyó hó 26-án (péntek) a Belváros összes utcái, 27-én (szombat) a Viziváros összes utcái, 28-án (vasárnap) a Felsőváros összes utcái 29-én (hétfőn) a Palotaváros összes utcái, 30-án (kedd) a Tóváros összes utcái. A közönségnek megkönnyítik az adakozást, midőn házról-házra járnak a szeretetadománygyűjtésére. Mindenki nyitja fel szekrényeit, fiókjait, élelmeit és amint csak nélkülözhetőknek talál, keresse elő és adja oda harcosainknak, kik érettségük küzdenek a harctéren és a harcosok árvaiknak, beteg és rokkant katonáknak. A gyűjtőkocsi utcáról-utórára jár. hangos trombitaszóval jelzi jövetelét és a gyűjtők ajtóról ajtóra járva veszik át a szeretetadományt.

— **Halalozás.** Részvétel vettük a gyászhirot, hogy Kubik Lőrinc, városunk közsiztelt polgára, könyvkereskedő, f. hó 23-án, rövid szenvedés után elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Gindl Ödönne Kubik Katica a sa-ját, mint testvére Aladár, Józsa ferj. Simon Sándorné, Vilma ferj. Nosztkay Jánosné, Lajos, Bela, Lőrinc, Kálmán, Annus ferj. Héjssz Rezsóné, Kubik Beláné szül. Szendrei Margit menyje, Simon Sándor, Nosztkay János, Heisz Rezsó vejei, Kubik Maria ferj. Szabó Györgynő testvere, Szabó György sógora. Gindl

jóizlésű ember, egy jól nevelt ember az ily állatkerti jelenettől undorral fordul el és visszavágyódik abba a multba, midőn szentté magasztosult lelkünkben a nő, mikor jól esett tisztelnünk a nőt és a mikor még sulyt fektettek arra a nők is, hogy tiszteletben tartassanak.

Az én fiatal éveimben a nőt egy fensőségesebb lénynek tekintettük; mert a leánynevelés nyomában a tisztelet virága fakadt és boldog volt az a fiatalember, a kit egy jó család, egy leányos ház elfogadott. (Ma kötéllal fogják a férfit, azért nem kellene a leányok). A mi életünk egy ideális élet volt, a tisztaság, a tisztesség, a lovagiasság himporával, — a mai élet az állat élete az emberben. Sokszor pirulva hallgatom, hogy a mai fiatalok (tisztelő a minimális kivételnek) mily perverz epitetonokat alkalmaz oly leánykákkal szemben, a kiknek asztalánál zsurozott, vagy a mama kiszámított visszavonulása alkalmával csókot cserél.

A multnak és a jelennek ezen kiélesedett ellentéte ébreszti fel lelkemben a vágyat a multhoz, a barátságos kúriához, a kötöttébt modorhoz, a régi mamákhoz, az urasszonyok é fenséges nőideáihoz, a kik munkás kezeket, jó gazdaasszonyokat, szerény és jó leányokat neveltek.

Ödön, Simon Sári, Zsuzsi, Sándor, Laci, Nosztkai Aurél, Vilma, Annus, Mária, Kubik Béla unokái, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett édesapa, nagyapa, testvér, após, sógor és rokon Kubik Lőrinc f. é. március hó 23-án este 6 órakor rövid szenvedés és a haldokló szentségének ajátos felvétele után életének 71-ik évében meghalt. Drága halottunk hült teteme f. é. március hó 15-én d. u. fél 3 órakor fog a gyászházban (Lakatos u. 3.) a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a Szt. Háromságról nevezett sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 26-án reggel 10 órakor fog a székely-egyházban az Urnak bemutatattani.

— **Figyelem.** A belvárosi kath. kör mai közgyűlése előtt fél 11 órakor sz. mise lesz a szeméremi templomban. Kérjük a tagokat, hogy ugy a sz. misén, mint a közgyűlésen minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— **21 korona a tengeri.** A kormány ma értesítette a városi tanácsot, hogy a város számára ezután rekvirálendő tengeriért a városnak csak 21 koronát kell fizetni. A kormány ezen rendelethe folytán tehát azok, akik spekuláltak és nem jelentették be tengeri készletüket idejekorán, alaposan megjárták.

— **A Déli vasut forgalma.** A déli vasut vezérigazgatósága részéről azt közlik velünk, hogy minden alap nélkül valók azok a híresztelések, amelyek a déli vasut vonalain a vasuti forgalom részleges megszüntetéséről szólnak; az ezidőszert fennálló forgalmat egész terjedelmében tennartják. A más években húsutókor szokásos vonatszaporításokat, tekintettel arra, hogy a személyszállító kocsik, a mozdonyok és a vonatkiserő személyzet nagy része hiányzik, — minthogy ezeket valamennyi vasutnál katonai célokra veszik igénybe, — csak mérsékeltlen lehet megvalósítani.

— **Gyászrovat.** Csöngedi Jánosné szül. Agoston Erzsébet 77 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt a Selyem-utca 13. sz. gyászházban.

Jankovics Imréné szül. Arany Julianna meghalt 67 éves korában. Temetése tegnap volt Sütő-utca 16. számú házból.

Teisenhoffer Jozefa, életének 63 évében elhunyt. Temetése ma delután fél 4 órakor lesz a Szt. Háromság temető kápolnájában.

— **Az enyvesközű pincérfiu.** Vitéz József pincér feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy kis pincérfiu ellopta 120 koronáját, s megszökött. A csendőrség nyomozására a fut Mohán elcsípték s előállították a szekesfehérvári rendőrségen. Kihallgatásakor 40 korona pénzt még megtaláltak nála, a többin aprólékos dolgokat, ékszerjavásárolt. A vizsgálat alkalmával a fiatal megrogzítottnek egy másik lopása is kiderült. Ugyanis a rendőrség egy feladóvevényt talált nála, amely édesanyjának Győrbe küldött nagyobb pénzüsszegegről szólott. A rendőrség megállapította, hogy Botós Ferenc Öreg-utcai 20 sz. alatti lakos 200 K. pénzt is 6 lopta el, s azt küldte haza édesanyjának. A rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja, mert erős a gyanu, hogy az édes anyja is bűnös a lopásokban.

— **Munkások utlevéltitalka.** A belügyminiszter körrendeletéről, amelyben gazdasági munkásoknak a munkakeresés céljából külföldre való utazását megiltja, röviden már megemlékezünk. A rendelet szerint a termsz biztosítása elsőrendű fontossággal bír a hadjárat eredményesség szempontjából. Mivel pedig a gazdasági munka teljesen az itthonmaradtak vállaira nehezedik, senkit sem lehet nélkülözni. Felhívja a miniszter a városok polgármestereit és a megyék alispánjait, hogy az utlevélkérelmek hivatalból utasítsák vissza. Nem vonatkozik azonban a rendelet az osztrák örökös tartományok közeleiben lakó magyarokra, akik rendszeren Ausztriában szoktak munkát vállalni. Ezek továbbra is átmehetnek a határon. Felhívja végül a miniszter a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a keresethiány miatt jelentkező munkásokról a földmívelésügyi miniszternek tegyenek jelentést.

— **Ellopták a pénzt.** Lencsés János Sziget-utca 20. szám alatti lakos Cecére ment lovat vásárolni s 500 koronát vitt magával. Mivel a vásáron nem talált megfelelő lovat, hazafele indult s Sárkereszturon néhány társával betért az egyik kocsmába. Néhány pohár bor elfogyasztása után hazaindult. Nagy volt az őzban meglepetés, mikor itthon észrevette, hogy 3 drb. százkoronás bankója eltűnt. A pénz egy könnybe volt betéve, amelyből a bankók széle kiiltzott. Valamelyik társa észrevette s elemelte. Lencsés ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett a rendőrségen, amely szigorú nyomozást indított.

Szekesfehérvár szab. kir. város

APOLLO

színház

Szerdán és csütörtökön
március 24 és 25-én

1. Az új szobaleány (humoros.)
2. Riportok a háborúból, (akt.)
- 3.—4.—5.

A Nap leánya.

(Nordiskdrama 3 felv.)

- 6.—7.—8.

Mindnyájunknak el kell menni. Hazafias színmű 3 felv.

9. Mozgószemle az északi és déli harctérről, 15. szám.

— **Hamis mérleg.** Egyik másik telhetetlen elzáró nem elégszik meg a megfizetetlen árakkal, hanem még hamis mérleget is használ. Ambach Géza tegnap razziait tartott s 24 drb, hamis fél-literest elkobzott. A hamis mérleg elárúsított ellen a legszigorúbb vizsgálat indult s méltó büntetésben részesülnek.

— Rövid hírek.

Babot vett a város. Ma délelőtt 15 mm. babot vásárolt a város, hogy azt, ha szükség lesz rá, elvétel céljából a kispardák rendelkezésére bocsássa.

36 koronás tengeri. Drukapolicsik Istvánné szolgálóháza lakos több métermáza tengerit hozott be a tegnapi heti piacra és azt 34–36 koronás árfolyamon akarta értékesíteni. A rendőrség rajtakapta, a tengerit elkobozta s ráadásul még eljárást is indított Drukapolicsik Istvánné ellen.

— **Végre megérkeztek az Angol helyett a Német gyártmányú fekete és kék női kosztümszövetek,** amelyek valóban finomak és olcsók. Rudbányai posztókereskedő.

Nádor-utca látványosságát képezik „VERMES ÁRUHÁZ” blous- kirakatai, hol eddig nem tapasztalt mesés modellek láthatók, melyek kivétel nélkül a bécsi modell kiállításból valók. Eredeti BERLINI modellek csak az üzletben láthatók.

PIUMEI kávébehozatal

SZÉKESFEHÉRVÁR

(BARÁTKO ÉPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utóérhetlenek! Saját villamos kávénagyörköldé! Telefon 250.

Felvágottak, sajtok nagy választékban. Borok, pezsgők, rumok és likőrök; cukorkák, teasültémény, Müncheni Szalvator sör. Pénteken balatoni süllő Gebauer Testvéreknél, Kossuth-utca. Telefon 340.

— **Köhögés és rekedtség** ellen a legjobbnak bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált mellpszittla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható **Szűts Róbert** „Magyar Korona, gyógyszerüzében Székesfehérvár Városháztér.

Nagyszerű újítás folytán gyermekelővételek a legsikerültebben készülőnek VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. Szolid egység árak. Telefon 334.

SZINHÁZ.

A nap leánya. A Nordisk Film Társaság egyik legújabb alkotását mutatja be tegnap az Apolló színház. Felesleges a filmet dicsérnünk; hisz a közönség tudja azt legjobban, hogy micsoda tökéletes a film, kitűnő a színészek játéka és gyönyörű a kép rendezése. A műsornak másik szenzációja a „Mindnyájunknak el kell menni” c. 3 felvonás hazafias színmű, mely a német harcétlen játszódiák le. Több vigjáték és eredeti karakterű felvételek egészítik ki a nagyszabású műsort, mely teljes egészében ma látható utóljára. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A kyburgi kísértet.

Kegény a német lovagkor:

TITKOS VÉRTÖRVÉNYSZEKEINEK

korából.

A Fejérmegyei Napló számára Dörle A. nyomán írta Diabolo.

(125)

— Engedj gyermekem! — felelte Wevelsburgi János ögrófi könnyes szemmél. — Régen megérdemeltem a halált. Hogy is kívánhatnám én ellenségeimtól, hogy irtalmazzanak, mikor én legjobban barátomnak, ki nekem még életemet is megmentette, nem irtalmazzanak, mikor bilincsekben elém vezették. Áruló, gyilkos vagyok, igazam van, engedj lányom, nem félek a haláltól!

A katonák azt hitték, hogy a gróf épen így akarja őket meghalni, nem tételeztek fel róla egy csepp jót sem. Leányát erőszakkal elfogták, és továbbítotték foglyukat. Ilona azonban ujra atyjához szaladt, eléje vetette magát és kijelentette, hogy ő nem tágít mellőle, még élete árán sem.

— Ha nektek kedves atyám halála, úgy engem is öljetek meg, de atyámat egyedül nem engedem! De Jézus legyen nektek úgy irtalmas, ahogyan most atyámmal bántok.

— Eresszék el a foglyot, én parancsolom! — kiáltott most Walderni Kunó és Ilonához ment, felemelte s tisztelettel szólott hozzá.

— Kisasszony, e katonák nem tudják, hogy a gróf épen az imént édesanyját adta vissza, s hogy kegyelmed volt édesanyám mentőangyala.

Ilona kezét nyújtott Kunónak, s inkább tekintetével mondott köszönetet. S most előlépett Kunó atyja:

Kávéházban, vendéglőben, dohányközdekben, fodrásztermekben kérjük a Fejérmegyei Naplót.

Szerkesztői üzenet.

Palinkás Etel temetéséhez.

A laktanyai kórház elhunyt ápolónőjének ravatalánál elmondott beszédet — többek kivására — itt közöljük:

Mélyentisztelt Gyászoló Közönség!

Egy ápolónőt temetünk, ki megtett mindent, mit egy ápolónő megethet: **meghalt az ő sebesült katonájért, meghalt a hazáért.**

En dicsérni akarnánk, magasztalni szeretnénk, de a te dicséretedre többet mondani nem tudok.

Milyen nehéz minden szó itt ennél a tavasz első virágaival diszített, de annál szomorúbb ravatalnál. Mert nem olyan ravatal ez, mint annyi ezer más, mint amelyet állítani szokott mindnyájunk egyszerű végzete a halál, itt egy eszme temetkezik, **itt egy hőst siratunk el, itt a honfűi fájdalom gyászában egy mintápolónőt kísérünk oda, ahol megszünt minden emberi érték, a temetőbe.**

Milyen gazdag ravatal ez, m. t. gyászoló közönség! Sok kegyeletlőt, könnyőtől, szeretettől gazdagod megajándékozott ravatal.

Nemcsak a rokoni fájdalom könnyei hullanak itt, nemcsak az itt jelenlévők szomorúsága és könnyei tapadnak a te kihűlt tetemedhez, kedves ápolónő, hanem — nézd csak — megérkezett ma ide, a Te temetésedhez annak a sok sebesült

katonának, akiket a szeretettel és áldozattal ápolált, kegyelele és szomorúsága, messze nagy utakról, talán Tirolból, talán Dalmáciából, talán Erdély bérci közül és ez a fájdalom és ez a szeretet megcsókolja a te kihűlt, a hősi halál glóriájával ékesített homlokodat.

Igaz könnyeket sirnak ők az élet rajta érvényesülő nagy igazságtalansága miatt, hogy amíg te őket a szerető ápolás munkájával egészségre, erőre, életre juttattad, addig te éretted, **igazán értetük, miattuk, igazán miattuk,** korai sirba döntél.

De m. t. gyászoló közönség, eről az ápolónőről el kell még mondanom valamit. Egy árva lány volt az elköltözött, aki 12 éves kora óta 8 kis testvérrel segítette megkezesni a mindennapi kenyeret. A valóság erejéből táplálkozó egyéniségnek erős jószágok között az a környezet, melyben élt, Patronázs egytelnek buzgó tagja volt s ott ő váltalta magára azt a szép lelkű kívánó munkát: — előkészíteni az Ur testének vételére az első áldozatot. Maga is mindennap áldozott. A háboru sebének gyógyítására egyik el sönk jelentkezett mint ápolónő. Emiészünk rá; mennyi virágot fűzött koszoruba s adott a harcban induló katonáknak, hogy **virággal lehesse őket a hazának vérrrel és szenvedéssel való szolgálatára.** A virágos vonatokat sebesültvonatok követék s ő egyik kórházba vállalt ideálisan felgott ápolónő munkát. Egyszer meghült és most itt fekszik kiterítve előttünk a ravatalon.

Hős volt, a legnehezebb és legszebb csatáron esett el: az áldozat, az igazi szeretet munkájának mezején!

Kedves ápolónő, mielőtt utolsó utadra visznék, fogadd el tőlünk is, a te munkatársaidtól, a mi szeretetünket és kegyeletünket s azt mint fényt, mint meleget vidd el magaddal a te sírodnak éjfelébe! Isten veled!

Helyben! Levélben valami provizióról beszél, amelyet az eladók kénytelenek megadni, mert különben elesnek az üzletről, s óva int mindenkit, hogy az ilyen provizióadástól óvakodjanak, mert önfigyelemmel fogja kísérni őket. Első sorban is világosanban írja meg a dolgot, mert így csak sejtteni lehet azt, amit mondani akar. Másodsor pedig legyen szíves teljesen felfedni előtünk kilétét. Addig nem szólhatunk semmit.

Tóth Nándor (atyja János születet 1884-ben,) keresztlevele, illetőségi bizonyítványa szerkesztőségünkben van. A keresztlevele hátsó oldalán a következő feljegyzés van: Az illető (Tábori posta 90) meghalt 1915. március 7-én vasárnap reggel 7 órakor Galiciában Jablonkán. En Frisch József szanítác értesitem önöket. A tulajdonos a kellő igazolás mellett az okiratot átveheti szerkesztőségünkben.

3068/1915.

Hatósági hirdetmény.

A magyar királyi miniszterium 819/1915. M. E. számú rendelet alapján közhírré teszem a következőket.

A tengerilisztnak az a legmagasabb ára, mely a jelen rendelet 1. bekezdésében idézett rendelet alapján nyert megállapítást, egyszersmind az emberi táplálkozásra alkalmas ten-

geriből előállított darára, kására és bármely néven forgalomba hozott egyéb tengeri örleményre is vonatkozik, illetve a tengeri lisztre nézve megállapított legmagasabb ár egyuttal a tengeriből előállított daráról, kásáról vagy bármely néven forgalomba hozott tengeri ürleményért követhető legmagasabb árak is tekintendő.

Szfehérvár, 1915. márc. 23.

Dr. Kerekes Lajos

főjegyző.

Dr. Saára Gyula
polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Veszek körülbelül 200 literes boroshordókat. Cim a kiadóban.

Bejárónő, fiatalasszony, egésznapra, keresztény családnál foglalkozást keres. Kugler Józsefné, Széchenyi-utca 105. szám.

Mindenesfű felvétetik Gebauer Testvéreknél, Kossuth-utca.

Egy üzlethelyiség a Deák Ferenc-utca 4. szám alatt minden órában kiadó. Tudakozódni lehet ugyanott, Holti cipész üzletben vagy Távirduca 6. szám alatt a Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében.

Keresek butorított egyszobás lakást április elsejére, a belvárosban vagy lehetőleg a belvároshoz közel. Az ajánlatokat a kiadóhivatalba kérem.

Tanuló leányokat felveszek, Resánszky Zsófia, női-dívat terme, Iskola-utca 10.

Műtrágya, vas és épületanyagok legolcsóbban Grósz Bernátnál kaphatók. Rác-utca. Telefon 128.

Szerdán és csütörtökön

március hó 24 és 25 én:

Rejtélyes látogató.

Stuar Weebfilm. (Ujdonság.)

Még a Scherlock Holmes detektívdrámák is felülmúló attrakciók, szenzációs és ötletes eseményekkel.

Fényes pótműsor.

1. Háborus karikatúrák.
2. Kirándulás hegyekre.
3. A sors keze.

Naponta előadás este 6 és 9 órakor.

Vasárnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órakor.